

بررسی جامعه‌شناختی تاثیر اخلاق ترافیک شهروندی بر تخلفات رانندگی، به تفکیک جنسیت؛ مطالعه موردی: کلانشهر تهران

زهرة آواز^۱، میقات حبیبیان^۲

۱- کارشناس ارشد علوم اجتماعی - دانشگاه الزهراء

۲- عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی عمران و محیط‌زیست- دانشگاه صنعتی امیرکبیر

چکیده

در این مقاله، تاثیر اخلاق ترافیک شهروندی به تفکیک جنسیت بر میزان تخلفات رانندگی شهروندان تهرانی، از دیدگاه جامعه‌شناسی مدل شده است. ساختن مدل در این مطالعه از طریق پرسشنامه و براساس نظرسنجی از ۲۱۵ نفر از افرادی که برای اخذ برگه تخلفات وسیله‌نقلیه خود به مراکز پلیس +۱۰ شهر تهران مراجعه کرده بودند، صورت گرفته است. در این مطالعه اخلاق ترافیک شهروندی به عنوان میزان تعهد و پایبندی رانندگان به قوانین راهنمایی و رانندگی تعریف شده است که شامل دو بعد اجتماعی و فرهنگی می‌باشد. آنومی اجتماعی، سرمایه اجتماعی و تعهدات اجتماعی به عنوان شاخص‌های بعد اجتماعی، الگویذیری، تاثیر رسانه‌های جمعی و پایگاه فرهنگی - اجتماعی افراد به عنوان شاخص‌های بعد فرهنگی در نظر گرفته شده است. شاخص خوبی برازش مدل نشان می‌دهد که متغیرهای مورد بررسی در این تحقیق به عنوان بخشی از متغیرهای مربوط به عامل انسانی، در بین مردان تنها ۳۹ درصد و در بین زنان ۶۰ درصد در بروز تخلفات رانندگی نقش دارند. نتایج بدست آمده در این مقاله نشان می‌دهد که عواملی همچون تحصیلات از عوامل زمینه‌ای، مولفه عدم آگاهی از شاخص سرمایه اجتماعی در بعد اجتماعی، مولفه تاثیر گروه‌های اولیه از شاخص الگویذیری و تاثیر رسانه‌ها در بعد فرهنگی در بین زنان و مولفه تعهد فردی از شاخص تعهد اجتماعی، اعتماد رابطه‌ای (عمومی) و اعتماد انضمامی (فردی) از شاخص سرمایه اجتماعی و مولفه ناکارآمدی قوانین از شاخص آنومی اجتماعی در بین مردان و همچنین پایگاه فرهنگی - اجتماعی در هر دو گروه رابطه معناداری با میزان تخلفات رانندگی در شهر تهران دارند.

کلید واژه ها: تخلفات رانندگی، جنسیت، روندگرایی خطی، اخلاق ترافیک شهروندی

^۱ کارشناس ارشد - ۰۹۱۲۲۲۵۷۶۶۲ - z.avaz@yahoo.com

^۲ عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی عمران و محیط‌زیست، دانشگاه صنعتی امیرکبیر - ۰۹۱۲۲۱۴۵۱۹۶ - Habibian@aut.ac.ir